

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
& ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ**

Στρασβούργο, 15 Ιανουαρίου 2003

Ο Υπουργός αναπληρωτής Εξωτερικών Τάσος Γιαννίσης παραχώρησε συνέντευξη Τύπου στους διαπιστευμένους δημοσιογράφους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στην εισαγωγική παρέμβασή του είπε τα εξής:

"Ήθελα να τονίσω πόσο σημαντικό είναι για την Ελληνική Προεδρία οι πρώτες επαφές που είχε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εδώ στο Στρασβούργο, γιατί έχουν προηγηθεί επαφές με το Προεδρείο και τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στην Αθήνα, όπου είχαμε πολύ χρήσιμες συζητήσεις.

Ο Πρωθυπουργός είχε χθες την ευκαιρία να παρουσιάσει τις προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οπως γνωρίζετε ακολούθησε συζήτηση και εκεί εκφράστηκε το έντονο ενδιαφέρον πολλών πλευρών για μια σειρά από ζητήματα, τα οποία θα απασχολήσουν την Προεδρία μας.

Είναι γνωστό ότι τα θέματα του Ιράκ έχουν προσελκύσει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον και της κοινής γνώμης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Όλες οι συζητήσεις που έχουν γίνει στο Κοινοβούλιο, όπως και η χθεσινή συζήτηση, δείχνουν ότι οι εξελίξεις στο Ιράκ μπορεί να παίξουν έναν ιδιαίτερα βαρύνοντα ρόλο για την πορεία της Ελληνικής Προεδρίας, με την έννοια να προσελκύσουν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης, να προσελκύσουν δυνάμεις, προσπάθειες και διαδικασίες μέσα στην Ε.Ε. και τους θεσμούς της, δεδομένου ότι είναι ένα εξαιρετικά ευαίσθητο θέμα, απασχολεί από πολλές πλευρές. Κανείς δεν γνωρίζει τί ακριβώς πρόκειται να γίνει. Πολλές υποθέσεις διατυπώνονται, ενώ από την άλλη πλευρά πρέπει να υπάρχει μια προετοιμασία ως προς το τι κάνει κανείς και σε επίπεδο θεσμικό και σε επίπεδο πρακτικό.

Η Ελλάδα, όπως ανέφερε και ο Πρωθυπουργός, ενδιαφέρεται πρώτον, να γίνουν σεβαστές οι διαδικασίες των Ηνωμένων Εθνών, δεύτερον να εξαντληθούν οι προσπάθειες που θα αποτρέψουν την περίπτωση μιας πολεμικής σύγκρουσης και τρίτον, βέβαια, να υπάρξει μέσα στο πλαίσιο της Ε.Ε. μια κοινή θέση. Γνωρίζουμε ότι αυτό είναι πάρα πολύ δύσκολο. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν διαφορετικές απόψεις σε πολλά ζητήματα, γύρω από αυτό το θέμα, μεταξύ των χωρών-μελών. Ρόλος της Προεδρίας είναι να προσπαθήσει με όσες δυνατότητες διαθέτει να καταφέρει αυτό που οι κοινωνίες, οι πολίτες της Ε.Ε. θέλουν, να δουν δηλαδή την Ε.Ε. να αναπτύσσει μια ενιαία, σοβαρή και ισχυρή φωνή γύρω από τα μεγάλα ζητήματα της πολιτικής.

Το αν θα πετύχουμε και τί ακριβώς θα πετύχουμε σε μια διαδικασία που είναι σχετικά καινούργια στην Ε.Ε. και αμφισβητούμενη, θα φανεί στην πράξη. Ωστόσο, θα ήθελα να πω ότι θα ήταν άδικο αν τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής, όσο σημαντικά και αν είναι, μονοπωλούσαν το ενδιαφέρον και τις δραστηριότητες της Προεδρίας και του ευρωπαϊκού συστήματος αυτό το εξάμηνο.

Έχουμε να αντιμετωπίσουμε πάρα πολύ σημαντικά θέματα. Τα περισσότερα είναι στο πρόγραμμα της Προεδρίας. Αναλυτικά μπορεί κανείς να τα βρει στο επιχειρησιακό πρόγραμμα που έχουμε καταθέσει και έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων. Μέσα σε αυτά τα ζητήματα εξέχουσα θέση έχει η στρατηγική για την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση, την κοινωνική ατζέντα και τη βιώσιμη ανάπτυξη, γνωστή ως στρατηγική της Λισσαβόνας και η οποία θα είναι στο επίκεντρο των εργασιών του εαρινού Συμβουλίου.

Είναι γνωστό σε σας ότι χθες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιοποίησε τις εκθέσεις της γύρω από αυτά τα ζητήματα, εκθέσεις πολύ σημαντικές, οι οποίες θα αποτελέσουν τη βάση για τις συζητήσεις που θα γίνουν. Στο μεταξύ οι χώρες-μέλη έχουν αρχίσει να συντάσσουν και να αποστέλλουν κιόλας στην Προεδρία μας τις σκέψεις και τις προτάσεις τους, γύρω από το εαρινό Συμβούλιο. Βεβαίως, εμείς θα δούμε με πολλή προσοχή αυτές τις προτάσεις και τις σκέψεις και πιστεύουμε ότι η Ε.Ε. έχει πολύ σημαντικό ρόλο στα θέματα της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας, αλλά πρέπει να συμπληρώσει αυτές τις προτεραιότητες που βάζει στον οικονομικό τομέα και με ζητήματα για τα οποία η κοινή γνώμη, ο Ευρωπαίος πολίτης δείχνει ιδιαίτερη ευαισθησία. Αυτά είναι τα ζητήματα της απασχόλησης και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Θέλω, επίσης, να σας ενημερώσω ότι το πρωί είχαμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση για το Αφγανιστάν. Εγινε μια καταγραφή των εξελίξεων που είχαμε στο Αφγανιστάν, το περασμένο διάστημα. Υπάρχουν αρκετά θετικές εξελίξεις, αλλά υπάρχουν και πολλά προβλήματα τα οποία είναι ακόμη ανοικτά.

Η Προεδρία κατέγραψε και τις επισημάνσεις των ευρωβουλευτών γύρω από αυτά τα ζητήματα. Εστιάστηκαν, κυρίως, σε τρία ζητήματα: το ένα είναι η δυνατότητα λειτουργίας της κυβέρνησης έξω από την περιοχή της Καμπούλ. Τέθηκε το θέμα αν μπορεί να παραταθεί η παρουσία της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης (ISAF), καθώς και θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα σε σχέση με τις γυναίκες.

Σήμερα το απόγευμα θα υπάρξει μια σειρά από ερωτήσεις, στις οποίες θα κληθώ να απαντήσω ως Προεδρία, που έχουν να κάνουν με τα θέματα της ασφάλειας στη ναυσιπλοΐα, με τα θέματα της Κύπρου, είτε με ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με θέματα εξωτερικής πολιτικής και θέματα, πάλι, ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ορισμένες χώρες.

Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: *Όσον αφορά τη γαλλογερμανική συνεισφορά στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση, ποιά είναι η γνώμη σας στο να εκλέγεται ένας Ευρωπαίος Πρόεδρος από τους ομολόγους του, ποιά είναι η γνώμη σας να εκλέγεται ο Πρόεδρος της Κομισιόν από το Ευρωκοινοβούλιο και ποιά είναι η γνώμη σας στο να έχει κάποιος τη διπλή ευθύνη και του Συμβουλίου και της Επιτροπής;*

Τ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ: Κοιτάζουμε με ιδιαίτερη προσοχή τη γαλλογερμανική πρόταση. Νομίζω ότι έχει πάρα πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία. Θα μπορούσα να σας απαντήσω, αντιδρώντας άμεσα, με την ιδιότητά μου ως υπουργού αναπληρωτή Εξωτερικών της Ελλάδας και όχι με την ιδιότητά μου του Προέδρου του Συμβουλίου, ότι εμείς συμφωνούμε στην ενοποίηση των δύο θέσεων για εξωτερική πολιτική και πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει σημαντικά στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του ευρωπαϊκού συστήματος και θα συμβάλλει στην προώθηση της κοινής εξωτερικής πολιτικής. Θεωρούμε ότι το πρόσωπο αυτό θα έπρεπε να είναι αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και να είναι υπόλογο απέναντι στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Συμφωνούμε, επίσης, στην εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το Κοινοβούλιο με αυξημένες πλειοψηφίες, ούτως ώστε το κύρος και η δυνατότητά του να χειριστεί τα θέματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να είναι αυξημένα. Πιστεύουμε ότι αυτό θα ενισχύσει το ρόλο, το βάρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μας απασχολεί πώς και το Συμβούλιο θα μπορέσει να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά στη λειτουργία του σε συνθήκες 25 ή και αργότερα περισσότερων μελών. Θα δούμε αυτή την πτυχή της γαλλογερμανικής πρότασης και στη Συνέλευση θα έχουμε την ευκαιρία, μέσα από συζητήσεις και διαβουλεύσεις, να καταλήξουμε και ως προς αυτό το ζήτημα. Η Ελλάδα ανήκει και στο Προεδρείο της Συνέλευσης και επομένως θέλουμε να συμβάλουμε και από τη θέση εκείνη.

Εάν με ρωτάτε από πλευράς Προεδρίας του Συμβουλίου, αυτό που μπορώ να σημειώσω είναι ότι προσδοκούμε την κατάθεση των προτάσεων της Συνέλευσης πριν από το Συμβούλιο Κορυφής του Ιουνίου, ούτως ώστε να δοθεί ή ευκαιρία στο Συμβούλιο να κάνει μια σοβαρή συζήτηση προσανατολισμού, γύρω από τις προτάσεις αυτές. Έχει προηγηθεί το Λάακεν, ένας χρόνος και πλέον εργασιών, σε βάθος, της Συνέλευσης. Πιστεύουμε ότι το Συμβούλιο μετά από όλα αυτά πρέπει να μπει επίσης σε μια σε βάθος συζήτηση και βεβαίως να αποφασίσει και για τις διαδικασίες που θα ακολουθηθούν και πώς θα προωθηθεί η Διακυβερνητική διάσκεψη.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): *Θα ήθελα να ρωτήσω αν υπάρχουν κάποιες εκτιμήσεις για το ποιά θα είναι το κόστος που θα υπάρξει από μια ενδεχόμενη στρατιωτική σύρραξη στο Ιράκ, σε σχέση μάλιστα και με τη χρονική διάρκειά της;*

Τ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ: Ολοκληρωμένες εκτιμήσεις δεν είναι εύκολο να υπάρξουν, γιατί εξαρτώνται από υποθέσεις ως προς τις εξελίξεις. Η ίδια η εξέλιξη είναι μια υπόθεση από μόνη της. Το αν θα έχουμε συγκρούσεις και επέμβαση στο Ιράκ, είναι ένα μεγάλο ερωτηματικό. Το δεύτερο ερωτηματικό είναι, αν υπάρξει μια τέτοια εξέλιξη, τί μορφή και χαρακτήρα παίρνει, τί διάρκεια έχει, τί πολιτικά προβλήματα προκύπτουν εξαιτίας της, πόσο γρήγορα ολοκληρώνεται, τί επιπτώσεις έχει πάνω στην τιμή του πετρελαίου. Υπάρχουν σενάρια για τις

επιπτώσεις στο πετρέλαιο, ανάλογα με το αν έχουμε μια πολύ σύντομη, μια λιγότερο σύντομη και μια πολύ μακρά περίοδο εμπλοκής σε πολεμικές επιχειρήσεις. Φυσικά, η κάθε μια από αυτές τις περιπτώσεις έχει διαφορετικές προεκτάσεις και επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία, καθώς και στην τιμή του πετρελαίου. Θέλω να σημειώσω, λοιπόν, ότι η οικονομική ανάλυση και εκτίμηση των επιπτώσεων από ένα βέβαιο γεγονός και ως προς το αν θα γίνει και ως προς το πώς θα γίνει, είναι εξαιρετικά δύσκολο να γίνουν. Γνωρίζετε όλοι ότι η παγκόσμια οικονομία, ιδιαίτερα η ευρωπαϊκή, κινείται σε χαμηλό επίπεδο δραστηριότητας και οι εκτιμήσεις είναι ότι πριν από το β' εξάμηνο αυτού του έτους, ενδεχομένως και πριν από το τελευταίο τρίμηνο αυτού του έτους, η προοπτική μιας ανάκαμψης πιο ουσιαστικής είναι δύσκολο να έχει υλοποιηθεί.

NTV (ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ): Λέτε ότι υπάρχουν διαφορές στην Ε.Ε. για το θέμα του Ιράκ. Ποιές είναι ακριβώς αυτές οι διαφορές; Λέτε, επίσης, ότι η δική σας χώρα θέλει να υπάρξει μια κοινή θέση της Ε.Ε. για το θέμα του Ιράκ. Πώς μπορούμε να φτάσουμε σε μια κοινή θέση; Έχετε κάποια μαγική φόρμουλα; Πώς θα πείσετε, κυρίως τους Βρετανούς, να συνεργαστούν με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε.;

Τ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ: Οι διαφορές που υπάρχουν μέσα στην Ε.Ε. για το θέμα του Ιράκ είναι γνωστές και δεν χρειάζεται να κάνω ιδιαίτερες αναφορές για κάθε χώρα. Αυτό που έχει σημασία είναι, όταν προκύψει το ζήτημα, τί διαφορές θα έχουμε τότε. Και το λέω αυτό, γιατί βλέπουμε ότι σε όλη τη διαδικασία υπάρχουν αλλαγές θέσεων, υπάρχουν προσαρμογές θέσεων, υπάρχουν ενδεχομένως και κάποιες συγκλίσεις σε ορισμένες πτυχές. Επομένως, το να στηριχτεί κανείς σε τοποθετήσεις που έχουν γίνει στο παρελθόν, έστω και πριν από λίγους μήνες ή πριν από λίγες εβδομάδες, με όλες αυτές τις προσαρμογές που έχουν γίνει, δεν είναι και πολύ σίγουρη διαδικασία. Αρα, θα περιμένουμε να δούμε. Εικάζουμε και γνωρίζουμε ότι δεν είναι εύκολο. Ρωτήσατε αν διαθέτουμε μαγική φόρμουλα. Η απάντησή μου είναι ότι δεν έχουμε μαγική φόρμουλα. Ομως, υπάρχουν δύο ζητήματα: το ένα αφορά την Προεδρία και το άλλο την Ε.Ε.. Νομίζω ότι δεν θα πέσω έξω αν πω ότι η κοινωνία στην Ευρώπη, οι πολίτες της Ε.Ε. θέλουν και βλέπουν την αναγκαιότητα να υπάρξει μια ισχυρότερη φωνή από πλευράς Ενωσης σε σημαντικά θέματα της πολιτικής. Αυτό είναι αδιαμφισβήτητο και αποτελεί ένα μείζον θέμα συζήτησης στη Συνέλευση. Και δεν θα ήταν μείζον θέμα συζήτησης στη Συνέλευση το πώς θα αναπτυχθεί η κοινή εξωτερική πολιτική της Ενωσης, αν δεν εξέφραζε μια ανάγκη της κοινωνίας της Ευρώπης. Είναι, επίσης, γνωστό, από πολλές αναλύσεις, ότι η εικόνα της Ε.Ε. στα θέματα παγκόσμιας εξωτερικής πολιτικής υπέφερε αρκετά και στις εξελίξεις στα Βαλκάνια την προηγούμενη δεκαετία και μετά την 11η Σεπτεμβρίου του 2001, όπου βεβαίως μπόρεσε να τοποθετηθεί από κοινού και να πάρει κοινές θέσεις σε μια σειρά από πολύ σημαντικά ζητήματα, αλλά δεν μπόρεσε να διαδραματίσει τον πολιτικό ρόλο που θα περίμενε κανείς από μια Ενωση με τόσο σημαντική οικονομική ισχύ και τόσο πολλά και σημαντικά μέλη.

Η Ελληνική Προεδρία θεωρεί ότι ο ρόλος της Προεδρίας δεν είναι να εξαναγκάσει ή να εκβιάσει -που δεν μπορεί κιόλας να το κάνει- μια λύση και μια κοινή στάση των "15". Ο ρόλος της Προεδρίας είναι να προσπαθήσει να φτάσει μέχρις εκεί που μπορεί να φτάσει, αλλά αυτό πρέπει να το παλέψει, για

να επιτευχθούν στο μέτρο του δυνατού οι προσδοκίες αυτές που ανέφερα στην αρχή. Δηλαδή, το να εμφανιστεί η Ένωση με πιο συνεκτικό και ισχυρό λόγο και με πιο συγκροτημένη και ισχυρή λογική και παρουσία στα διεθνή ζητήματα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Θα επανέλθω στη γαλλογερμανική πρόταση. Την απορρίπτετε, ποιά είναι ακριβώς η θέση σας;

Τ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ: Δεν είπα ότι απορρίπτουμε την ιδέα στο σύνολό της. Είπα ότι είναι ένα θέμα το οποίο θέλουμε να εξετάσουμε περαιτέρω. Αυτό που είναι πιο ενδιαφέρον είναι ποια θα είναι η τελική ισορροπία στη λύση που θα δώσει η Συνέλευση και η Διακυβερνητική. Μπορούμε να συζητήσουμε το α΄ ή β΄ θέμα, αλλά θα πρέπει πάντα να εξετάσουμε και να βρούμε λύσεις, στο γενικότερο πλαίσιο, για να δούμε ποια θα είναι η ισορροπία που θα υπάρχει μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. και πώς θα επιλύσουμε και άλλα θέματα.

ΕΙΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ-SKAY): *Ηθελα να σας ρωτήσω αν η Ελληνική Προεδρία σκοπεύει να κάνει κάποιο ταξίδι στις ΗΠΑ, για να μεταφέρει αυτή τη φωνή της Ευρώπης και την αντίθεση των Ευρωπαίων και αν υπάρχουν σχέδια για την μετά Σαντάμ εποχή, γιατί οι αναλυτές, τουλάχιστον, λένε ότι ο χάρτης θα αλλάξει. Υπάρχουν σχέδια για την μετά Σαντάμ εποχή και μια κάποια ρεαλιστική προσέγγιση, διότι δεν μιλάμε για αφοπλισμό -το ρωτούσα και χθες αυτό- αλλά για τον έλεγχο των πετρελαίων της περιοχής;*

Τ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ: Εάν θα υπάρξουν ταξίδια στις ΗΠΑ θα εξαρτηθεί από τις εξελίξεις και δεν είναι σκόπιμο να το προκαταλάβουμε αυτή τη στιγμή. Εφόσον οι εξελίξεις οδηγήσουν σε παρεμβάσεις στο Ιράκ, θα κριθεί τί είδους ταξίδια και σε ποια μέρη του κόσμου θα γίνουν. Χρειάζεται και στην περίπτωση αυτή συνεννόηση και με τους εταίρους μας στην Ε.Ε.. Τέτοιου είδους αποφάσεις δεν έχουν ληφθεί. Οσον αφορά την μετά Σαντάμ εποχή, εάν υποθέσει κανείς ότι βεβαίως εξελίσσονται τα πράγματα σύμφωνα με την υπόθεση της επέμβασης και της ολοκλήρωσης αυτής, οι αποφάσεις των Η.Ε. είναι πολύ ξεκάθαρες. Αφορούν τα θέματα αφοπλισμού και καταστροφής τυχόν μέσων μαζικής καταστροφής που μπορεί να υπάρχουν στο Ιράκ.

Είχαμε σήμερα το πρωί, όπως σας είπα, μια συζήτηση για το Αφγανιστάν και είδαμε εκεί πόσο δύσκολη είναι η κατάσταση, τί προβλήματα αναφύονται και πόσες προσπάθειες πρέπει να καταβληθούν για να μπορέσει κανείς να θέσει σε ισορροπία μια χώρα που έχει πολύ λιγότερα, αν θέλετε από ποσοτική άποψη, προβλήματα, που πρέπει να χειριστεί κάποιος, από αυτά που θα υπάρχουν στο Ιράκ. Η Ε.Ε. μπορεί, βεβαίως, να διαδραματίσει ένα ρόλο σε μια τέτοια φάση, γιατί το βασικό όπλο της είναι το πολιτικό όπλο, η πολιτική διαχείριση των πραγμάτων. Είναι, επίσης, η βοήθεια που μπορεί να δώσει σε επίπεδο ανθρωπιστικό, σε επίπεδο κοινωνικό, σε επίπεδο θεσμών και άλλων. Είμαι σίγουρος ότι εάν υπάρχουν σοβαρές δυσκολίες στο να βρεθούν και να διατυπωθούν κοινές τοποθετήσεις σε επίπεδο Ε.Ε. για την τωρινή περίοδο, νομίζω ότι θα είναι πολύ πιο εφικτό, θα είναι πολύ πιο ισχυρός ο ρόλος της Ένωσης σε μια φάση, όπως αυτή που περιγράψατε.

Σας ευχαριστώ.